

Utbildningsdepartementet

Vetenskapsrådet
Box 1035
101 38 Stockholm

Uppdrag att utvärdera den kliniska forskningens kvalitet avseende forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta samt forskningens förutsättningar

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Vetenskapsrådet att utvärdera den kliniska forskningens kvalitet vid de landsting som omfattas av avtalet mellan svenska staten och vissa landsting om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården (ALF-avtalet). Utvärderingen ska avse forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta samt forskningens förutsättningar och innefatta expertbedömning av olika underlag och indikatorer.

Vetenskapsrådet ska under arbetets gång samråda med Socialstyrelsen och inhämta synpunkter från den nationella styrgruppen för ALF. Vetenskapsrådet ska samverka med Socialstyrelsen vad gäller insamling av data.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 31 mars 2018.

Bakgrund

ALF-avtalet reglerar statens och vissa landstings samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. Avtalet reglerar också den ersättning som staten ger landstingen för att medverka i utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården, den så kallade ALF-ersättningen, samt hur denna ersättning ska fördelas mellan landstingen.

Enligt 9 § ALF-avtalet ska fr.o.m. 2019 en ny fördelningsmodell användas, som innebär att 20 procent av ersättningen ska fördelas baserat på en utvärdering av den kliniska forskningens kvalitet. Modellen ska

innefatta expertbedömning av olika underlag och indikatorer såsom forskningens förutsättningar, den genomförda forskningens kliniska betydelse och en bibliometrisk utvärdering. Staten genomför utvärderingen och bär kostnaderna för genomförandet.

Enligt 15 § ALF-avtalet finns en nationell styrgrupp som bl.a. ska följa avtalets tillämpning. Den nationella styrgruppen ska enligt avtalet lämna förslag på utformning och genomförande av den modell för utvärdering av den kliniska forskningens kvalitet som ska införas enligt 9 §. Styrgruppen har föreslagit en modell där utvärderingen ska genomföras utifrån tre aspekter: den vetenskapliga produktionens kvalitet, forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta samt forskningens förutsättningar. Regeringen har tidigare uppdragit åt Vetenskapsrådet att i enlighet med styrgruppens förslag utvärdera den kliniska forskningens kvalitet utifrån aspekten den vetenskapliga produktionens kvalitet (U2016/02935/F).

Skälen för regeringens beslut

Som ett led i regeringens arbete med att genomföra ALF-avtalet bör Vetenskapsrådet ges i uppdrag att med utgångspunkt i den nationella styrgruppens förslag utvärdera den kliniska forskningens kvalitet utifrån aspekterna forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta samt forskningens förutsättningar.

Parallellt bör Socialstyrelsen ges i uppdrag att utvärdera den verksamhet som i ALF-avtalet benämns universitetssjukvård. Eftersom de båda utvärderingarna kommer att beröra liknande frågeställningar bör Vetenskapsrådet och Socialstyrelsen samråda med varandra samt samverka vad gäller datainsamling för att minska belastningen på uppgiftslämnarna.

På regeringens vägnar

Helene Hellmark Knutsson

Jenny Fernebro

Kopia till

Finansdepartementet/BA

Näringsdepartementet/IF

Socialdepartementet/FS

Socialdepartementet/SAM

Socialstyrelsen

Sveriges Kommuner och Landsting